

Jautājums	VID viedoklis	Ieteikumi, problēmas un iespējamie risinājumi pēc tikšanās ar VID on-line
<p>1.Par nepilna laika darbinieku nodokļiem no pilnas minimālās algas</p> <p>Problēmas izklāsts:</p> <p>1)"Vismaz nesezonā (sezona junijs - augusts, decembris) būtu jāļauj nemaksāt darbiniekam pilnus algas nodokļus. Nostrādāto stundu skaits mazs. Tāpat mēs lavierējam - atlaižam /pieņemam, bezalgas atvaļinājumi. Kāda ir VID attieksme pret vienas dienas darbinieku (mēnesī)? Ja vajag uz atsevišķu nedēļas nogali, jāpieņem, jāatlaiž utt. visu laiku vai jāmaksā VSAOI no minimālās algas par visu mēnesi, tas ir ļoti neērti visiem."</p> <p>2)"Vienas vai divu dienu darbinieks mēnesī ir aktuāls gan sezonā, gan nesezonā. Ja man 90% pasākumu ir līdz 50 cilvēkiem, tad varbūt viens vai 2 ir ar 150 cilvēkiem, kam vajag citu personāla skaitu uz pāris dienām. VID būtu svarīgi</p>	<p>VID atbilde:</p> <p>1)Nodokļu normatīvie akti neierobežo un nenosaka darba devēja pienākumus attiecībā uz darbinieku darba laiku, attiecīgi VID ir neitrāla attieksme pret jebkuru darba attiecību ilgumu un nodarbinātības (pilnas vai nepilnas darba slodze) veidu.</p> <p>2)Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un iedzīvotāju ienākuma nodokli jāmaksā no aprēķinātas darba algas atbilstoši darba līgumā noteiktajam. Savukārt minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas piemēro un administrē Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra.</p> <p>Būtība:</p> <p>1)VID norobežojas no atbildības par obligāto sociālo nodokli no pilnas minimālās algas nepilna</p>	<p>Risinājumi šobrīd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ir iespēja pieņemt darbinieku uz terminētu laiku – uz dažām stundām, vienu dienu vai nedēļas nogali. Tādā gadījumā nodokļi tiek rēķināti no par konkrēto perioda aprēķinātās algas, nevis no minimālās mēnešalgas. 2) Jāsniedz iesniegums VSAA par nepamatoti aprēķināto nodokļu pārrēķinu. <p>Problēma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Tas prasa papildus laiku reģistrēt, pieņemot un atbrīvojot darbinieku, EDS sistēmā 2) Ir sarežģīti veikt algas, nodokļu un atvaļinājuma kompensāciju aprēķinu 3) Ja VSAA nepamatoti veicis sociālā nodokļa aprēķinu, bet VID šo summu iekasē prioritārā secībā (sociālās apdrošināšanas nodoklis), tad līdz VSAA pārrēķinam uzņēmējam šī nepatiesi aprēķinātā summa ir jāsamaksā. Pārrēķina gadījumā šī summa netiek atgriezta, bet gan nākotnē tiek segti citi nodokļi.

<p>saprast, ka business nav lineārs."</p> <p>3) Jau otro gadu pēc kārtas VSAA aprēķina nodokli no pilnas minimālās algas studentam.</p>	<p>laika darbiniekiem, atgādinot, ka VID izpilda normatīvos aktus, bet obligāto nodokļu aprēķinu veic VSAA, nododot ziņas VIDam.</p> <p>2) Obligāto sociālo nodokļu aprēķinam no minimālās mēnešalgas izņēmumu sarakstā ir studenti, pensionāri, māmiņas ar bērniem līdz 3 g.v., I un II grupas invalīdi.</p> <p>3)Aprēķināto obligāto nodokli VSAA paziņo VIDam, kas to iekasē prioritārā kārtībā.</p>	
<p>2.Par mainīgo Iedzīvotāju ienākuma nodokļa neapliekamo minimumu</p> <p>Problēmas izklāsts:</p> <p>1)Neapliekamais minimums. Pat grāmatveži nevar izskaidrot kā tas tiek aprēķināts. Vai var vienkāršot šo n.m. lai visi saprot?</p> <p>Problēmas:</p> <p>a) darbinieki nesaprot ar kādu</p>	<p>VID atbilde:</p> <p>1)Attiecībā uz jautājumiem par neapliekamo minimumu VID piekrīt, ka diferencētā gada neapliekamā minimuma apmēra (arī prognozētā mēneša neapliekamā minimuma) noteikšanas algoritms ir ļoti sarežģīts un arī grūti administrējams.</p> <p>2)VID vairākkārt ir rosinājis</p>	<p>Risinājumi nākotnē:</p> <p>1) Ir jāgaida lietas virzība Nodokļu politikas pilnveidošanas un koordinācijas grupā, kas strādā pie darba spēka nodokļu grozījumiem un plānu iesniegt priekšlikumus FM jūnija beigās.</p>

<p>summu var rēķināties mēnesī;</p> <p>b) jauniešiem par vasaras darbu n.m. bija tuvu nullei un bija liela demotivācija saņemot algu;</p> <p>c) sarežģīta nod grāmatiņas iesniegšana, darbinieki ar zemām datorprasmēm nemāk iesniegt. Vai var automātiski šis notikt?</p> <p>d) šonedēļ mani darbinieki man uzbrūk, jo mēs pacēlām algas 2023.g. un viņi visi ir parādā valstij. Darbinieki ir neizpratnē: nomaksātie nodokļi pieaug, bet izveidojas darbinieka parāds pret valsti. Absurda situācija!"</p>	<p>Finanšu ministrijai atteikties no diferencētā gada neapliekamā minimuma un izvērtēt iespēju ieviest fiksētu neapliekamo minimumu, kas ievērojami atvieglotu administratīvo slogu gan cilvēkiem, gan VID.</p> <p>3)Informējam, ka šobrīd norit aktīvs darbs Nodokļu politikas pilnveidošanas koordinēšanas grupā, kurā Finanšu ministrija sadarbībā ar sociālajiem un sadarbības partneriem izskata iespējamos scenārijus darbaspēka nodokļu mazināšanai un citām izmaiņām, kas tostarp var skart arī neapliekamā minimuma turpmāku piemērošanu.</p>	
<p>3.Par obligātu registrāciju PVN reģistrā tiem, kas reklamejas caur ārvalstu platformam (Booking.com, AirB&B, Google u.c.).</p> <p>Problēmas izklāsts:</p> <p>1)Tām (platformām) šobrīd ir monopols reklāmai un</p>	<p>VID atbilde:</p> <p>Pašlaik pēc pirmajiem 6 mēnešiem pēc reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistra taksācijas periods ir ceturksnis, ja apliekamo darījumu apjoms iepriekšējā vai kārtējā gadā nepārsniedz 50 000</p>	<p>Risinājums šobrīd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ja saimnieciskās darbības veicējs plāno izvietot reklāmu ārvalstu rezervācijas plātformās, tad jāreģistrējas PVN reģistrā pirms darījuma. 2) Ir iespējama reģistrācija PVN reģistrā uz laiku (Piem. vasaras sezonu), termiņu norādot pieteikumā.

rezervācijām. Tāpēc mazajiem tas ir pilnīgs piespiedu solis, lai vispār saņemtu kādu klientu. Kamēr grāmatvedības, reģistrējoties kā PVN maksātājam, uzskaitē kļūst krietni dārgāka un sarežģītāka. Būtu nepieciešams radīt iespēju samaksāt par katru darījumu PVN, un nepiemērot sodus ar atpakaļejošu datumu.

4. Dažu darījumu PVN atsevišķa reģistrācija (kā tas ir Lietuvā).

Problēmas izklāsts:

1) Sezonalitātes dēļ mazie varētu maksāt 1x kvartālā un tad arī paši reģistrēties kā vienas iemaksas PVN maksātāji.

EUR, netiek veikta preču piegāde ES reģistrētam citas dalībvalsts PVN maksātājam un **netiek sniegti pakalpojumi**, kuru sniegšanas vietu nosaka pēc Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19.panta pirmās daļas, reģistrētam citas dalībvalsts PVN maksātājam.

Tāpat ir iespējams **reģistrēties kā PVN maksātājam uz noteiktu laiku**, kad tiek veikti darījumi, dēļ kuriem jābūt reģistrētam VID PVN maksātāju reģistrā (piemēram, uz vienu dienu, nedēļu, mēnesi, vasaru utml.), ja tas saistīts, piemēram, sezonālītāti.

Patreizējais PVN regulējums nosaka **obligātu reģistrāciju PVN maksātāju reģistrā**, ja tiek saņemti šādi pakalpojumi no ES vai trešo valstu PVN maksātājiem. Un attiecīgi sankcijas – PVN samaksa, nokavējuma naudas, ja tas nav veikts savlaicīgi.

Būtība:

1) **Pirms darījuma ar ārvalstu uzņēmumiem**, ir jāpārlicinās, ka tie nav reģistrējušies kā PVN maksātāji LV

- 3) Lai saimnieciskās darbības veicējs, kas kārtro grāmatvedību vienkārša ieraksta sistēmā, aprēķinātu PVN, **nav nepieciešams bilancspējīgs grāmatvedis**.
- 4) **PVN uzskaites piemērs:** “Par pievienotās vērtības nodokļa uzskaites žurnālu – pievienotās vērtības nodokļa uzskaites kārtību grāmatvedībā personām, kuras grāmatvedības reģistrus kārtro vienkāršā ieraksta sistēmā”:
<https://www.vid.gov.lv/lv/media/2296/download?attachment>.

Problēma:

- 1) VID nav tiesīgs radīt izņēmumus PVN normatīvajos aktos un solīt tā saukto “amnestiju” visai asociācijai par iepriekšējo periodu, jo tie izstrādāti un balstīti uz ES direktīvu.

Problēmas iespējamais risinājums:

- 1) Katrs saimnieciskās darbības veicējs atsevišķi tiek aicināts **vērsties pie VID ar iesniegumu** par katra atsevišķa gadījuma izskatīšanu par iepriekšējo PVN periodu, ja **uzņēmējs nav bijis reģistrējies** PVN reģistrā, bet ir bijusi sadarbība ar ārvalstu partneriem. VID sola izskatīt katru gadījumu atsevišķi un piemērot/nepiemērot PVN obligāto aprēķinu un nomaksu par iepriekšējo periodu.

2) Visiem saimnieciskās darbības veicējiem, kas veic darījumus (saņem preci vai pakalpojumu no ārvalstu partnera, kas nav LV nodokļu maksātājs – tam nav LV piešķirts PVN numurs) ir jāreģistrējas kā PVN maksātājam **pirms darījuma.**

3) Iesniegumu par iekļaušanu PVN reģistrā **VID ir jāizskata 1 nedēļas laikā.**

4) **ar 2024.gadu notiek informācijas apmaiņa** starp valstīm par rezervācijas platformu izmantotājiem.

5) Par pēdējo 3 gadu saimniecisko darbību **ir iespējama VID pārbaude un uzrēķins.**

6) VID **aicina brīvprātīgi** par 2023.gadu PVN nemaksātājiem iesniegt EDS ‘Paziņojums par PVN samaksu’, **aprēķinot PVN par visiem 2023.gada ieņēmumiem**, izdolot PVN ārā no kopējās summas. **Aprēķinātais nodoklis nomaksājams budžetā noteiktajā kārtībā**

Iespējamie risinājumi nākotnē:

- 1) **Likuma grozījumi** par retrospektīvu PVN reģistrāciju, lai varētu veikt ien/izd pārreķinu par iepriekšējo gadu un salīdzsvarot PVN.
- 2) **Ierosināt iespēju veikt PVN maksājumu tikai par ārvalstu darījumiem** (par 2023.gadu), ja apgrozījums nepārsniedz PVN sliksni 40 000 EUR.